

PŘEDNÁŠKA Č. 1 – ÚVOD DO PROBLEMATIKY

LITERATURA - základní

ROZEHNALOVÁ, N., VALDHANS, J., KYSELOVSKÁ, T. PRÁVO
MEZINÁRODNÍHO OBCHODU, ASPI CODEX, 2021

NEBO COKOLI JINÉHO, CO OBSÁHNE MATERIÍ
PŘEDMĚTU.....

OBSAH PŘEDNÁŠKY:

TŘI ROVINY VZTAHŮ VZNIKAJÍCÍCH V OBLASTI
MEZINÁRODNÍHO OBCHODU

PRÁVNÍ ÚPRAVA JEDNOTLIVÝCH ROVIN

VZTAH PRÁVO – EKONOMIE - POLITIKA

TYPY VZTAHŮ

A. VZTAHY MEZI STÁTY A MEZINÁRODNÍMI ORGANIZACEMI, resp.
navzájem

B. VZTAHY MEZI STÁTEM A PODNIKATELEM

PODMNOŽINA: VZTAHY MEZI EU A PODNIKATELEM

C. VZTAHY MEZI OBCHODNÍKY NAVZÁJEM

PRÁVNÍ REGULACE

A. MEZINÁRODNÍ PRÁVO VEŘEJNÉ

B. VNITROSTÁTNÍ VEŘEJNÉ PRÁVO

PODMNOŽINA: EVROPSKÉ PRÁVO

C. MEZINÁRODNÍ PRÁVO
SOUKROMÉ/ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA NESTÁTNÍ
PRÁVO

MEZINÁRODNÍ PRÁVO VEŘEJNÉ

MEZINÁRODNÍ PRÁVO
VEŘEJNÉ

MEZINÁRODNÍ PRÁVO VEŘEJNÉ

MEZINÁRODNÍ PRÁVO VEŘEJNÉ

...
LAW

VZTAHY MEZI STÁTY ČI MEZINÁRODNÍMI ORGANIZACEMI

**ÚPRAVA – MEZINÁRODNÍ PRÁVO VEŘEJNÉ, ZEJMÉNA
JEHO ČÁST: MEZINÁRODNÍ EKONOMICKÉ PRÁVO**

**PŘÍKLADY: SMLOUVY O OBCHODU A PLAVBĚ,
SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ, SMLOUVY
VYTVÁŘEJÍCÍ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE, SMLOUVY
UZAVÍRANÉ V RÁMCI WTO A TD.**

MEZINÁRODNÍ EKONOMICKÉ PRÁVO

- VYMEZENÍ

- SOUČÁST MEZINÁRODNÍHO VEŘEJNÉHO PRÁVA
- SLEDOVANÉ OBLASTI (obchodování, měnové otázky, ochrana investic, právo na rozvoj.....)

- PRAMENY

- MEZINÁRODNÍ SMLOUVY
 - ČLENĚNÍ (MNOHOSTRANNÉ, DVOUSTRANNÉ, POLOOTEVŘENÉ, UZAVŘENÉ, INTER PARTES.....)
- MEZINÁRODNÍ OBYČEJE – JEN V DÍLČÍCH OBLASTECH

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY A REŽIMY

VYMEZENÍ REŽIMŮ

NEJVYŠŠÍCH VÝHOD (MFN) „ustanovení, kterým si smluvní strany dohodnou, že se na ně budou automaticky vztahovat veškeré výhody, které druhá smluvní strana poskytla nebo v budoucnu poskytne kterékoli třetí straně“

NÁRODNÍ - „ustanovení, kterým si smluvní strany dohodnou, že poskytnout takové zacházení cizímu obchodnímu partnerovi jako je zaručeno domácím obchodnímu partnerovi“. Jedná se o zacházení po přechodu hranice.

RECIPROČNÍ,

PREFERENČNÍ – „Preferenční obchodní režimy (PTA) umožňují přiznat preferenční podmínky v rámci vzájemného obchodu. Dnes se objevují a jsou povoleny preference rozvojové a preference integrační“

SUBJEKTY

STÁT

- A) NORMOTVŮRCE (VZTAH STÁT V. OBCHODNÍK)
- B) SPOLUTVŮRCE (OBLAST MPV)
- C) OBCHODNÍK – DIAGONÁLNÍ VZTAH, SPECIFIKA OPROTI BĚŽNÝM OBCHODNÍM VZTAHŮM

ČLENĚNÍ (ROZVOJOVÉ V. ROZVINUTÉ)

INTEGRAČNÍ TENDENCE

SUBJEKTY

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

ČLENĚNÍ

- působící **universálně**, celosvětově, a působící **regionálně**
- působící v určité **omezené oblasti** (komoditě, službách atd.), a působící **universálně**, bez nutného omezení na určitou oblast
- zabývající se ekonomickými vztahy jako **základní** činností, nebo nikoli, tzn. působení v oblasti ekonomických vztahů je spíše vedlejším produktem jiného působení

MUNI
LAW

KOMODITNÍ DOHODY – ZVLÁŠTNÍ KATEGORIE DOHOD

CO TO JSOU KOMODITNÍ DOHODY

DOHODA, JÍŽ SE HLAVNÍ VÝVOZNÍ ZEMĚ A HLAVNÍ DOVOZCI URČITÉHO PRODUKTU ZAVAZUJÍ RESPEKTOVAT PRAVIDLA, JIMIŽ SE ŘÍDÍ MEZINÁRODNÍ OBCHOD S TÍMTO PRODUKTEM (ZBOŽÍM, KOMODITOU – COMMODITY AGREEMENT, AGREEMENTS ON BASIC PRODUCTS)

SMYSL REGULACE

DĚLENÍ A PŘÍKLADY

- DOHODY, KTERÉ STANOVÍ JEN URČITÁ NEFORMÁLNÍ PRAVIDLA.
- PŘÍPADY, KDY EXISTUJÍ MEZINÁRODNÍ KONZULTAČNÍ VÝBORY EXPORTUJÍCÍCH A IMPORTUJÍCÍCH ZEMÍ, NEBO KONZULTAČNÍ ÚTVARY ČI GENTLEMANSKÉ DOHODY
- CITRUSY V RÁMCI FAO, ČAJ, BANÁNY.....

DOHODY, KTERÉ REGULUJÍ DANÉ OBLASTI

- ÚMLUVY SMÍŠENÉ POVAHY (EXPORT. IMPORT), NEBO JEN ZASAHOJÍCÍ JEDEN TOK ZBOŽÍ
- OBLAST OBILÍ, KAKAA
- RŮZNÉ ČINNOST – ODSTRANĚNÍ PŘEKÁŽEK, INTERVENCE NA TRHU, CENY, SOUTĚŽE.....

MEZINÁRODNÍ DOHODA O CUKRU

- Cílem dohody ISA je posilovat mezinárodní spolupráci v souvislosti s celosvětovou problematikou cukru, být fórem pro mezivládní konzultace týkající se cukru a způsobů, jak zlepšit celosvětové hospodářství v oblasti cukru, usnadnit obchod prostřednictvím shromažďování a poskytování informací o světovém trhu s cukrem a dalšími sladidly, jakož i stimulovat poptávku po cukru, zejména v oblastech jeho netradičního využití. Dohoda ISA vstoupila v platnost dne 1. ledna 1993 na období tři let do 31. prosince 1995. Od té doby byla její platnost pravidelně prodlužována na další dvouletá období. Naposledy byla prodloužena rozhodnutím Mezinárodní rady pro cukr v červenci 2019 a bude platit až do 31. prosince 2021.

DALŠÍ PŘÍKLAD

- MEZINÁRODNÍ DOHODA O KAKAU Z ROKU 2011 – UZAVŘENA NA 10 LET, MOŽNO PRODLOUŽIT DVAKRÁT DVA
- Dohoda také posiluje roli **Mezinárodní organizace pro kakao** (ICCO). ICCO je "jedinou strukturou, která přivádí producenty a spotřebitele ke společnému konstruktivnímu dialogu,,
- CÍLEM JE UDRŽITELNÉ HOSPODÁŘSTVÍ V OBLASTI KAKAA, ROZPOZNÁVÁ POTŘEBU SPRAVEDLIVÝCH CEN KAKAA A VÝNOSŮ, PODPORUJE KVALITU KAKAA A VÝVOJ POSTUPŮ ZVYŠUJÍCÍCH BEZPEČNOST POTRAVIN.

PRÁVO V. POLITIKA

DĚJINY LIBERALIZACI Z POHLEDU
MEZINÁRODNÍHO OBCHODU

LIBERALIZACE vs. PROTEKCIONISMUS

- DILEMA VZTAHU LIBERALISMUS V. PROTEKCIONISMUS
- NENÍ JEDNOZNAČNÁ ODPOVĚĎ
- **EMPIRICKÁ ZJIŠTĚNÍ:** spíše liberalizace vede k všeobecnému blahobytu
- **REALITA:** politika liberalizace s vymezením prostoru pro dovození ochrany – politika WTO

HISTORIE

- MERKANTILISMUS
- PRŮLOM – SMLOUVA „COBDEN – CHEVALIER“
- TEORIE ABSOLUTNÍCH VÝHOD, TEORIE KOMPARATIVNÍCH VÝHOD
- 1879 – ČÁSTEČNÝ NÁVRAT PROTEKCIONISMU
- ROZVRAT VZTAHŮ V RÁMCI PRVÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

HISTORIE

- USA – OBDOBÍ MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI - *Smoot-Hawley Tariff Act*“ 1930
- LAVINA OCHRANÁŘSKÝCH ZÁKONŮ
- OMEZENÍ SVĚTOVÉHO OBCHODU V DOBĚ II. SVĚTOVÉ VÁLKY
- POVÁLEČNÝ VÝVOJ – VZNIK GATT A POLITIKY LIBERALIZACE – STÁVAJÍCÍ FÁZE ROZKLADU WTO - DALŠÍ VÝVOJ VIZ PŘÍŠTÍ PŘEDNÁŠKA

STRATEGIC TRADE POLICY

- POZICE LIBERALISMU
- ZDŮVODNĚNÍ OCHRANÁŘSKÝCH PRVKŮ
 - NEZLETILÁ ODVĚTVÍ
 - BEZPEČNOSTNÍ DŮVODY
 - OCHRANA PROTI NEKALÝM PRAKTIKÁM JINÝCH ZEMÍ
 - OCHRANA MEZD A ZAMĚSTNANOSTI V DOMÁCÍM PRŮMYSLU A ZEMĚDĚLSTVÍ

OCHRANÁŘSTVÍ - PŘEKÁŽKY

- **Regulace vstupu a výstupu zboží**
 - celní tarify, celní legislativa
 - kvóty, dovozní licence, vývozní licence, certifikace, testování
- **Vnitrostátní regulace a politika . Příklady:**
 - o technické požadavky na výrobky
 - sanitární a fytosanitární opatření
 - veřejné podpory, státní monopoly, politika veřejných zakázek
- **Obchodní praktiky, zvyklosti, kulturní rozdíly, spotřebitelské preference.**
- **Překážky vycházející z ekonomické a strukturální charakteristiky dovozní země. Příklady:**
 - investiční politika země
 - úvěrový kredit země, měnový dumping
 - průmyslová a makroekonomická politika - omezení dovozu, omezení spotřeby.

DRUHA ROVINA UPRAVY

STÁT V. OBCHODNÍK

PRÁVNÍ REGULACE ČS. ZO

- OD ROKU 1948 DO ROKU 1990
- OD ROKU 1990 DO ROKU 2004
- OD ROKU 2004

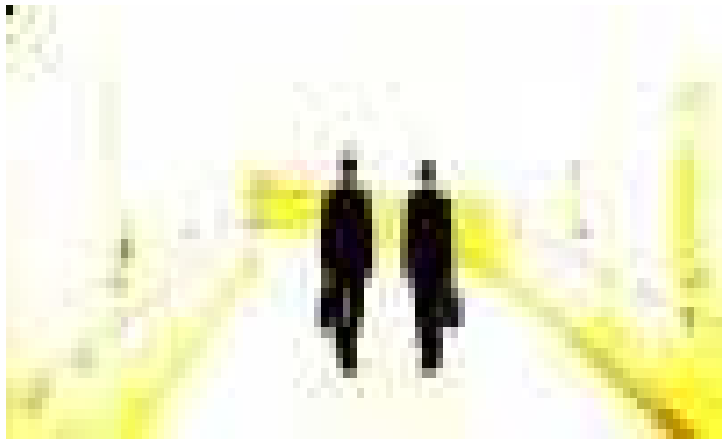
EVROPSKÉ PRÁVO V. NÁRODNÍ PRÁVO

- **SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA ES (článek 206 - 207, dříve 131 – 133 Smlouvy o ES)**
- Obsah: jednotné zásady stanovení celních sazeb,, uzavírání celních a obchodních dohod týkajících se obchodu zbožím a službami, obchodní aspekty duševního vlastnictví, přímé zahraniční investice, sjednocování liberalizačních opatření, vývozní politiku a opatření na ochranu obchodu, jako jsou opatření pro případ dumpingu a subvencování. 3

DALŠÍ PROBLEMATIKA

- VIZ PŘEDNÁŠKU TÝKAJÍCÍ SE REGULACE VNĚJŠÍCH EKONOMICKÝCH VZTAHŮ EU

TŘETÍ ROVINA ÚPRAVY

OBCHODNÍK V. OBCHODNÍK
MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ TRANSAKCE

CO ŘEŠÍ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A PROCESNÍ?

- ČESKÁ SPOLEČNOST UZAVŘELA SMLOUVU SE SPOLEČNOSTÍ Z TURECKA. NA ZÁKLADĚ NÍ MĚLO DOJÍT K DODÁNÍ 100 KUSŮ STROJŮ DO ČR. DODÁNA BYLA POUZE ČÁST. ČESKÁ SPOLEČNOST CHCE ŽALOVAT TURECKOU SPOLEČNOST NA NÁHRADU ŠKODY.
- CO ŘEŠÍ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ?
- - OTÁZKU, KTERÝ SOUD KTERÉHO STÁTU BUDE PRAVOMOCNÝ K ŘEŠENÍ SPORU
- - OTÁZKU PRÁVA ROZHODNÉHO PRO PŘÍSLUŠNÝ VZTAH, TJ. KUPNÍ SMLOUVU UZAVŘENOU MEZI TURECKOU A ČESKOU SPOLEČNOSTÍ
- - OTÁZKU PŘÍPADNÉ PRÁVNÍ POMOCI MEZI ORGÁNY ČESKÉHO STÁTU A TURECKA
- - OTÁZKU POSTAVENÍ SOUDNÍHO ROZHODNUTÍ NAPŘÍKLAD ČR NA ÚZEMÍ TURECKA

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ

- METODY ÚPRAVY
 - METODA KOLIZNÍ
 - METODA PŘÍMÁ

- PRAMENY ÚPRAVY
 - Mezinárodní smlouvy
 - Nařízení a směrnice
 - Normy vnitrostátní povahy

- LEX MERCATORIA V. MPS

VYMEZENÍ

- **LEX MERCATORIA** – DOKTRINÁLNÍ NÁZEV PRO JEV EXISTENCE PRÁVNÍCH PRAVIDEL UŽÍVANÝCH MEZI MEZINÁRODNÍMI OBCHODNÍKY, KTERÉ JSOU SCHOPNÉ REGULOVAT ZÁVAZKY VZNIKAJÍCÍ ZE SMLUV
- ZÁKLAD VZNIKU: AUTONOMIE VŮLE STRAN JAKO ZÁKLADNÍ PRINCIP SMLUVNÍHO PRÁVA
- OMEZENÍ: ZÁVAZKY ZE SMLOUVY ÚČINNÉ MEZI STRANAMI SMLOUVY

DALŠÍ MOŽNÉ NÁZVY

PRÁVO PLATNÉ MEZI
MEZINÁRODNÍMI
OBCHODNÍKY,

- NÁZVY V DOLOŽKÁCH

TRANSNACIONÁLNÍ PRÁVO
MEZINÁRODNÍHO OBCHODU,

?

PRÁVO MEZINÁRODNÍCH
TRANSAKČÍ

- NÁZVY V LITERATUŘE

PRÁVO MEZINÁRODNÍCH
OBCHODNÍKŮ

HISTORIE

- STŘEDOVĚK – ITÁLIE – TRŽNÍ MÍSTA – OBYČEJE – VAZBA NA ŘEŠENÍ SPORŮ
- DALŠÍ VÝVOJ ZAČLENĚNÍ DO KODEXŮ
- NOVÝ IMPULS – ZÁMOŘSKÝ OBCHOD 19. STOLETÍ
- MYŠLENKOVÝ ROZVOJ – ZEJMÉNA 60. LÉTA MINULÉHO STOLETÍ

ZDROJE PRÁVNÍ ÚPRAVY

- MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ ZVYKLOSTI
- MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ TERMÍNY
- FORMULÁŘOVÉ SMLOUVY A PODMÍNKY
- RŮZNÉ UMĚLÉ SOUBORY PRÁVNÍCH PRAVIDEL VYTVÁŘENÝCH MEZINÁRODNÍMI ORGANIZACEMI

ZDROJE ÚPRAVY

OBCHODNÍ ZVYKLOSTI

- DEFINICE MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ ZVYKLOSTI
- PRÁVNÍ PRAVIDLO, KTERÉ:
 - A) strany znaly nebo měly znát
 - B) je v mezinárodním obchodu v široké míře známo stranám smlouvy téhož druhu v příslušném obchodním odvětví
 - C) které je jimi zpravidla dodržováno

OBCHODNÍ TERMÍNY

- ZVYKLOSTNÍ ZÁKLAD
- UMĚLÉ DOFORMULOVÁNÍ
- NEJZNÁMĚJŠÍ: INCOTERMS
- NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ: INCOTERMS 2020, 2010
- OBLAST POUŽITÍ: DODACÍ PODMÍNKY, TJ. FORMULACE TOHO, JAK DODAT, CO UDĚLAT ATD.

FORMULÁŘOVÉ SMLOUVY A OBCHODNÍ PODMÍNKY

- FORMULOVANÉ INDIVIDUÁLNÍMI OBCHODNÍKY
- FORMULOVANÉ OBCHODNÍMI SVAZY
- FORMULOVANÉ MEZINÁRODNÍMI INSTITUCEMI

OBECNÉ PRINCIPY PRÁVNÍ

- OBECNÉ PRINCIPY VZNIKLÉ V PRÁVNÍ PRAXI A FORMULOVANÉ JUDIKATUROU A DOKTRÍNOU
- PŘÍKLAD: PACTA SUNT SERVANDA, ESTOPPEL, AUTONOMIE VŮLE STRAN, BONA FIDE.....

UMĚLÉ SOUBORY

PECL – PRINCIPY
EVROPSKÉHO SMLUVNÍHO
PRÁVA

VZNIK – LANDOOVA KOMISE
PŮVODNÍ ÚČEL: UKÁZAT
MOŽNOST UNIFIKACE
DNEŠNÍ VÝZNAM: SOUBOR
PRÁVNÍCH PRAVIDEL UŽITÝ
JAKO OBCHODNÍ PODMÍNKY
DALŠÍ UNIFIKACE: ZDÁ SE, ŽE
MRTVÝ SMĚR

ZÁSADY MEZINÁRODNÍCH
SMLUV UNIDROIT

VZNIK – UNIDROIT
PŮVODNÍ ÚČEL: NAMÍSTO
NÁRODNÍHO PRÁVA
DNEŠNÍ VÝZNAM: ROZHODNÉ
PRÁVO U NĚKTERÝCH
ROZHODČÍCH SENÁTŮ, JINAK
OBCHODNÍ PODMÍNKY
ROZHODOVACÍ DATABÁZE

MOŽNOSTI APLIKACE

- SUBSIDIÁRNÍ APLIKACE – V MEZÍCH ROZHODNÉHO PRÁVA, ZCELA BEZ PROBLÉMŮ I PŘED SOUDY OBECNÝMI
- ROVNOCENNÁ – NAMÍSTO STÁTNÍHO PRÁVA, U NĚKTERÝCH ROZHODČÍCH SOUDŮ
- PŘEDNOSTNÍ - NE

APLIKACE V RÁMCI KOLIZNÍ NORMY

- VOLBA LEX MERCATORIA JAKO CELKU
- VOLBA JEDNOTLIVÉ NORMY LEX MERCATORIA
- NE PŘED SOUDY OBECNÝMI
- NENÍ VYLOUČENO PŘED SOUDY ROZHODČÍMI

**MUNI
LAW**

DĚKUJI